

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I ACCIÓ RURAL

ORDRE

AAR/182/2008, de 24 d'abril, per la qual es crea el Llibre genealògic de la raça ovina aranesa, i se n'aprova la reglamentació específica i l'estàndard racial.

La raça ovina aranesa té un gran valor zootècnic, per la seva rusticitat, gran adaptació a les condicions ambientals adverses i temperament tranquil però viu, sense problemes de maneig i elevat instint gregari.

En els darrers anys s'han dut a terme accions de millora sobre aquesta població a l'efecte de protegir, potenciar i millorar la raça.

D'acord amb l'article 116.1.a) de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia, que inclou, en tot cas, la regulació i el desenvolupament de l'agricultura, la ramaderia i el sector agroalimentari.

Per tant, correspon a la Generalitat la creació del Llibre genealògic de les races autòctones catalanes i l'aprovació de la reglamentació específica i el seu estàndard racial, així com el reconeixement oficial de les organitzacions i associacions de criadors que tinguin l'àmbit territorial a Catalunya.

Mentre no es desplegui l'esmentat article 116 de l'Estatut, i a efectes d'aquesta Ordre, és d'aplicació el Reial decret 286/1991, de 8 de març, de selecció i reproducció de bestiar oví i cabrum de races pures (BOE núm. 61, de 12.3.1991).

Amb la finalitat de coordinar les accions de millora i manteniment i de disposar d'un efectiu de bestiar selecte que mantingui el patrimoni genètic, cal establir el prototip de la raça i crear el Llibre genealògic de la raça ovina aranesa.

Aquesta Ordre ha estat sotmesa al tràmit d'audiència mitjançant la Taula sectorial del sector oví i cabrum, i no s'han rebut al·legacions sobre el seu contingut.

En conseqüència, a proposta de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, i en ús de les atribucions que m'han estat conferides,

ORDENO:

Article 1

Creació i objectius

1.1 Es crea el Llibre genealògic de la raça ovina aranesa, i se n'aprova la reglamentació específica i l'estàndard racial, els quals consten, respectivament, als annexos 1 i 2 d'aquesta Ordre.

1.2 La creació del Llibre genealògic té els objectius de permetre el control tècnic de la raça i de disposar de les dades que permetin desenvolupar un programa de millora per a la conservació, la selecció i l'avaluació genètica dels animals de la raça, mitjançant el control de rendiments, per tal de destinar-los a la reproducció.

Article 2

Contingut

Es podran inscriure al Llibre genealògic els animals de la raça ovina aranesa que compleixin les condicions que estableix l'estàndard racial que figura a l'annex 2 d'aquesta Ordre.

Article 3

Reconeixement oficial de les associacions de criadors

3.1 El Llibre genealògic de la raça ovina aranesa el portaran les associacions de criadors de la raça ovina aranesa que tinguin per objecte col·laborar en el man-

teniment i la promoció d'aquesta raça i que hagin estat reconegudes oficialment pel director o la directora general d'Agricultura i Ramaderia per gestionar el Llibre.

3.2 Per tal que una associació sigui reconeguda oficialment cal que compleixi els requisits que estableix el Reial decret 286/1991, de 8 de març, sobre selecció i reproducció de bestiar oví i cabrum de races pures.

3.3 Les associacions interessades a obtenir el reconeixement oficial per gestionar el Llibre genealògic presentaran una sol·licitud a la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, en un termini d'un mes a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre, a la qual adjuntaran:

- a) Fotocòpia del NIF de qui sol·licita i NIF del/de la representant legal.
- b) Documentació acreditativa de la personalitat jurídica de l'associació sol·licitant. S'ha d'aportar el certificat actualitzat de la inscripció al Registre d'entitats, associacions, fundacions i col·legis professionals.
- c) Fotocòpia de l'acte pel qual es pren la decisió de sol·licitar el reconeixement i s'assumeixen els drets i les obligacions derivats de la gestió del Llibre genealògic.
- d) La documentació que justifiqui el compliment del que estableix l'annex II del Reial decret 286/1991, de 8 de març.

3.4 El reconeixement oficial de les associacions de criadors correspon a la persona titular de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, mitjançant resolució que els serà notificada i es publicarà al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

3.5 El termini per resoldre és de tres mesos comptats des de la data d'entrada de la sol·licitud. Transcorregut aquest termini sense rebre la resolució corresponent, la sol·licitud de reconeixement s'entendrà estimada i l'associació, reconeguda oficialment, llevat que no compleixi els requisits essencials que estableix l'esmentat annex II del Reial decret 286/1991, segons disposa l'article 62.1.f) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3.6 D'acord amb el que estableix l'article 2.2 de la Decisió 90/254/CEE de la Comissió, de 10 de maig de 1990 (DO L 145 de 8/6/1990), es podrà denegar el reconeixement oficial a una organització o associació de ramaders si constitueix una amenaça per a la conservació de la raça o compromet el programa zootècnic d'una associació o organització ja reconeguda.

3.7 Contra les resolucions denegatòries del reconeixement oficial de les associacions de criadors es pot interposar recurs d'alçada davant el conseller o la consellera d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural en el termini d'un mes i d'acord amb la regulació que estableixen els articles 114 i 115 de l'esmentada Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 4

Gestió del Llibre genealògic

4.1 El reconeixement oficial de les associacions de criadors habilita per a la gestió del Llibre genealògic.

4.2 No obstant el que preveu l'apartat anterior, per raons d'interès públic degudament valorades, la gestió del Llibre genealògic de la raça ovina aranesa es podrà atribuir a una única associació que hagi estat reconeguda oficialment, d'acord amb el que disposa l'article 3 d'aquesta Ordre.

4.3 En el supòsit que preveu l'apartat anterior, la resolució de reconeixement oficial i d'atorgament de la gestió del Llibre genealògic valorarà les raons d'interès públic que justifiquen aquest atorgament i el fonamentarà amb respecte als principis de no-discriminació i lliure concurrència. L'atorgament de la gestió es farà a l'associació de criadors reconeguda oficialment que millor s'adeqüi al compliment dels objectius que té el Llibre genealògic, establerts a l'article 1 d'aquesta Ordre, i a aquest efecte es valorarà el seu grau de representativitat i implantació, la imparcialitat per a l'exercici de les funcions i la capacitat i els mitjans de què disposa.

Article 5

Revocació de la gestió del Llibre genealògic

5.1 En cas que la o les associacions a les quals s'ha atorgat la gestió del Llibre genealògic de la raça ovina aranesa incompleixin alguna de les obligacions inherents a la gestió del Llibre, la persona titular de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, amb audiència prèvia de la o les associacions, podrà revocar l'atorgament de la gestió del Llibre esmentat. Contra la resolució de revocació es podrà interposar recurs d'alçada davant el conseller o la consellera d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.

5.2 En cas de revocació, si la gestió del Llibre havia estat atribuïda a una única associació d'acord amb el que preveu l'article 4.2, s'atorgarà a una altra associació reconeguda oficialment. En cas que no n'hi hagi cap altra, la gestió serà assumida per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

Article 6

Inspecció i control

Les funcions d'inspecció i control de la gestió del Llibre genealògic les exercirà el Servei de Producció Ramadera de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

Article 7

Comissió d'inscripció al Llibre genealògic

7.1 Les associacions de criadors reconegudes oficialment disposaran d'una comissió d'inscripció al Llibre genealògic, que estarà formada pels membres següents:

President o presidenta: el president o la presidenta de l'associació gestora del Llibre genealògic de la raça, o la persona en qui delegui.

Inspector director tècnic o inspectora directora tècnica: nomenat/ada pel director o la directora general d'Agricultura i Ramaderia, a proposta del president o la presidenta de la Comissió.

Vocals:

Una persona tècnica responsable del programa de conservació i millora.

Tres persones representants de l'associació de criadors de la raça ovina aranesa, una de les quals serà la persona tècnica responsable del programa de conservació i millora aprovat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, una altra ha de pertànyer a la comarca on està ubicada l'explotació de l'animal valorat, i la tercera serà qui designi l'associació.

7.2 La Comissió actuarà com a òrgan col·legiat, i adoptarà els acords per majoria. El vot del president o presidenta serà de qualitat. El funcionament de la Comissió s'ajustarà al que estableix el capítol 6 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'administració de la Generalitat.

7.3 Corresponen a la Comissió d'inscripció les tasques següents:

a) Estudiar i aprovar, si escau, les sol·licituds d'inscripció dels animals als registres del Llibre genealògic.

b) Resoldre les reclamacions de les persones propietàries pel que fa a la qualificació dels seus exemplars.

c) Proposar a l'associació les actuacions i els programes a dur a terme per a la conservació, la millora i la difusió de la raça.

d) Informar sobre les sancions que proposi l'associació gestora del Llibre genealògic a la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, la qual decidirà sobre aquestes.

e) Les que es relacionen als annexos d'aquesta Ordre i les que li encomani el titular o la titular de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

7.4 En el supòsit que preveu l'article 4.2 d'aquesta Ordre, només tindrà Comissió d'inscripció l'associació gestora del Llibre.

Article 8

Recursos

Contra les resolucions de la Comissió d'inscripció es pot interposar recurs d'alçada davant el director o la directora general d'Agricultura i Ramaderia en el termini d'un mes comptat a partir de l'endemà de la notificació de la resolució, sens perjudici que se'n pugui interposar qualsevol altre admès en dret.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

En la primera sessió de la Comissió d'inscripció que preveu l'article 7 d'aquesta Ordre, la persona inspectora directora tècnica serà nomenada per la persona titular de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al DOGC.

Barcelona, 24 d'abril de 2008

JOAQUIM LLENA I CORTINA

Conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

ANNEX 1

Reglamentació del Llibre genealògic de la raça ovina aranesa

CAPÍTOL 1

Estructura del Llibre genealògic

Article 1

El Llibre genealògic de la raça ovina aranesa constarà dels registres següents:

- Registre fundacional (RF).
- Registre auxiliar (RA).
- Registre de naixements (RN).
- Registre definitiu (RD).
- Registre de mèrits (RM).

Article 2

2.1 La inscripció d'un animal al registre corresponent l'haurà de sol·licitar la persona propietària a l'associació gestora del Llibre, amb la presentació dels impresos a aquest efecte complimentats i amb l'aportació de les dades del naixement.

2.2 No s'inscriuran en cap registre els exemplars que presentin tares o defectes morfològics que en desaconsellin la utilització com a animals reproductors o que exhibeixin manca de fidelitat racial.

2.3 La qualificació, identificació i la proposta o no d'inscripció dels animals serà tasca del personal tècnic expressament designat per l'associació gestora del Llibre genealògic.

2.4 Per a una major garantia de la identificació i inscripció d'exemplars als registres d'aquest Llibre genealògic, l'/la inspector/a de la raça podrà esbrinar i realitzar les diligències que consideri pertinents, i pot, així mateix, recórrer a la verificació del parentiu, mitjançant les proves pertinents.

2.5 Correspon a l'associació gestora l'expedició de la documentació genealògica, que haurà d'incloure, a més de les condicions generals establertes per a la identi-

ficació dels ovins, tots els distintius d'identificació referits a l'animal en qüestió i que han de correspondre's amb els que exhibeixi l'individu mateix.

2.6 S'estableixen, amb caràcter oficial, les proves de paternitat.

Article 3

3.1 Registre fundacional (RF): aquest Registre representa el fonament i principi selectiu de la raça; per consegüent, ha d'acollir els animals reproductors (mascles i femelles) que responguin al prototipus racial que estableix l'annex 2 i compleixin els requisits següents:

Tenir almenys sis mesos d'edat, tant els mascles com les femelles.

Qualificació morfològica amb una puntuació mínima de 65 punts per a les femelles i de 70 punts per als mascles (d'un màxim de 100 punts), segons barem oficial.

Que la seva inscripció sigui sol·licitada de manera expressa a l'associació gestora d'aquest Llibre genealògic.

3.2 Els animals romandran en aquest Registre al llarg de la seva vida.

3.3 Aquest Registre tindrà una vigència de dos anys comptada a partir de la publicació d'aquesta Ordre.

Article 4

4.1 Registre auxiliar (RA): aquest Registre restarà inactiu mentre estigui en vigor el Registre fundacional (RF). S'hi inscriuran les femelles reproductores que, mancades totalment o parcialment d'antecedents genealògics reconeguts per aquest Llibre genealògic, tinguin els caràcters morfològics propis de la raça i compleixin els requisits següents:

a) Tenir una edat no inferior als sis mesos.

b) Tenir una qualificació morfològica mínima de 65 punts.

4.2 Dins d'aquest Registre s'estableixen dues categories:

a) Auxiliar A (RAA): accediran a aquest Registre les femelles sense documentació genealògica de les quals s'acrediti l'ascendència, i sempre que se n'hagi sol·licitat la inscripció formalment a l'associació gestora del Llibre genealògic. Els animals que superin aquests condicionants s'identificaran en el moment de la qualificació, segons el mètode aprovat a aquest efecte.

b) Auxiliar B (RAB): s'hi inscriuran les femelles filles de mare que pertanyi al Registre auxiliar A (RAA) i pare inscrit al Registre fundacional (RF), o al definitiu (RD), o al de mèrits (RM), que en el seu moment obtinguin la puntuació morfològica exigida per a les femelles del RAA.

4.3 La inscripció al Registre auxiliar perdurarà durant tota la vida de l'animal, tot i que no serà considerat de raça pura.

Article 5

5.1 Registre de naixements (RN): en aquest Registre s'inclouran les cries d'ambdós sexes, nascudes de progenitors que pertanyin a qualsevol registre amb excepció del RAA, és a dir: RF, RD, RAB o RM, sempre que:

a) La persona propietària presenti, en un termini màxim de sis mesos des del naixement, la sol·licitud corresponent en la qual aportï les dades de naixement necessàries. No obstant això, es podrà sol·licitar la inscripció fora d'aquest termini sempre que es compleixin la resta de requisits d'aquest apartat i es verifiqui la filiació compatible del producte.

b) Els animals manquin de defectes determinants de desqualificació.

c) Estiguin degudament identificats tal com descriu l'article 8 d'aquest annex.

5.2 Les cries inscrites romandran en aquest Registre fins al seu trasllat al RD, sempre que compleixin els requisits que estableix l'article 6 d'aquest annex.

Article 6

6.1 Registre definitiu: en aquest Registre s'hi podran inscriure els animals procedents del Registre de naixements quan compleixin l'edat d'un any, amb els requisits següents:

- a) Haver obtingut una qualificació morfològica mínima de 65 punts les femelles i 70 punts els mascles, sobre un màxim de 100 punts.
  - b) No presentar tares o defectes que els impedeixin una funció reproductiva normal.
- 6.2 Seran donats de baixa d'aquest Registre els individus que la Comissió d'inscripció de la raça comprovi que són portadors de caràcters hereditaris anòmals que facin aconsellable la seva eliminació del programa.

Article 7

7.1 Registre de mèrits: s'inscriuran en aquest Registre, a petició de l'associació gestora del Llibre genealògic i acordat per la Comissió d'inscripció, els animals reproductors sobresortints de la raça que pertanyin al Registre fundacional o definitiu i destaquin per les seves característiques morfològiques, productives i genealògiques. Aquest Registre constarà de dues seccions:

a) Secció femelles: accediran a aquesta secció les reproductores que hagin assolit els nivells selectius següents:

80 punts, o més, en la seva qualificació morfològica.

A partir del tercer any de vigència del Llibre, tenir almenys tres descendents inscrits al Registre de naixements, en tres anys consecutius. Aquestes femelles obtindran el títol de "mares de futur semental".

b) Secció mascles: destinada als mascles que assoleixin els mèrits següents:

85 punts, o més, en la seva qualificació morfològica.

Ser fill d'una mare de futur semental i de pare de Registre definitiu o de mèrits.

Tenir inscrits deu descendents al Registre definitiu.

Aquests mascles rebran el títol de "mascle qualificat". Aquells que, a més, s'hagin sotmès a proves de valoració genètica, segons l'esquema de selecció aprovat a aquest efecte, i obtinguin resultats positius rebran el títol de "reproductor provat".

CAPÍTOL 2

Identificació i registre dels animals

Article 8

8.1 La inscripció dels animals als llibres genealògics requereix identificació prèvia segons la normativa vigent.

8.2 De manera complementària podran fer-se servir altres distintius d'identificació que facilitin el maneig i la diferenciació dels animals.

8.3 L'accés a les dades del Llibre genealògic és lliure, excepte les dades identificatives de persones que estiguin afectades per la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, sobre protecció de dades de caràcter personal.

ANNEX 2

Prototipus racial

Article 1

Per poder ser inscrits al Llibre genealògic, els exemplars de la raça ovina aranesa hauran de tenir els caràcters següents:

1.1 Aspecte general: són animals subhipermètrics, de proporcions longilínies i caracterització sexual ben definida. Són de pes mig (50-70 kg les femelles i 80-100 kg els mascles) i proporcions allargades. Cap fort, de perfil subconvex i amb presència de banyes en ambdós sexes. Extremitats llargues. Marcats trets carnisers. De llana generalment blanca i entrefina.

1.2 Cap: fort i de perfil frontal subconvex, el qual arriba a convex en els mascles. Front d'amplada mitjana, sense llana. Arcades orbitàries poc sortints. Ulls a flor de cara. Cara llarga. Nasal estilitzat i nas sense plecs. Morro mitjà i llavis prims.

Banyes en arc cap endarrere o enroscades en espiral (majoritàriament els mascles), de major fortalesa i desenvolupament als mascles. Orelles mitjanes i horitzontals.

1.3 Coll: llarg, cilíndric, més aviat fi, tot i que més curt i fort en els mascles. Sense papada.

1.4 Tronc: llarg, profund i rectangular. Pit ampli i profund. Punta de pit marcada. Creu poc pronunciada. Costellams profunds i arquejats. Línia dorsolumbar recta. Gropa de longitud mitjana, ampla i lleugerament caiguda. Ventre ben proporcionat. Cua gruixuda de naixement baix.

1.5 Braguer i testicles: braguer de desenvolupament mitjà, globós, simètric i amb pèl. Mugrons llargs i divergents. Testicles ben desenvolupats, simètrics, amb la pell desproveïda de llana i de rafe poc pronunciat.

1.6 Extremitats: robustes i més aviat llargues, amb l'aspecte d'animals aixecats. Garrons amples. Travadors curts. Unglots durs i bons aploms.

1.7 Pell, pèl i mucoses: gruixuda i sense plecs. Pèl de cobertura fort i mate. Mucoses clares en les varietats clares, i fosques en les varietats fosques.

1.8 Capa: es dona l'existència de sis varietats:

Blanca: capa blanca uniforme. És la varietat més freqüent.

Negra: capa negra uniforme, tot i que s'accepta la presència de taques de color blanc de poca extensió.

Beret: capa clapejada en negre.

Mascarada: animals motejats, en més o menys extensió, de color roig o fosc.

Capiroja: animals de coloració roja més o menys uniforme.

Oelhinera: animals de capa blanca amb taques a la cara de color roig o fosc i d'extensió variable. Pot donar-se la presència de taques a la resta del cos.

1.9 Llana: de tipus entrefí, atapeïda, espessa. Blanca, excepte en animals d'altres varietats. Cobreix el tronc i deixa al descobert el cap i el ventre. A les extremitats es localitza per sobre del terç superior a les potes anteriors i per sobre del garró a les posteriors, sempre per la cara externa.

1.10 Defectes: d'acord amb l'estàndard racial descrit es consideraran els següents:

Defectes objectables:

a) Absència de banyes a les femelles.

b) Tronc curt i/o poc profund.

c) Dors ensellat.

d) Gropa molt caiguda, elevada o estreta.

e) Perfil recte.

f) Braguer no globós en femelles, així com mugrons que no siguin llargs o divergents.

g) Arcades orbitàries excessivament prominents.

h) Ventre voluminós.

Defectes desqualificables:

a) Falta de banyes als mascles.

b) Perfil frontal còncau.

c) Prognatisme superior o inferior.

d) Anomalies als òrgans genitals, monorquídia o criptorquídia.

e) Rafe pronunciat en mascles i braguers no globosos en femelles.

f) Presència de papada.

g) Cap amb trets sexuals poc definits.

h) Pigmentació o llana atípics, tant en extensió com en coloració.

i) Presència de barbes en ambdós sexes.

j) Presència de llana als testicles.

k) Animals que no han estat sotmesos a caudotomia en néixer.

l) Extremitats amb defectes directes d'aploms.

m) Defectes als unglots.

n) Conformació general defectuosa en grau acusat i mida no concordant amb la raça.

Article 2

2.1 Qualificació morfològica: es realitzarà segons l'apreciació visual pel mètode dels punts, que servirà per jutjar el valor d'un exemplar determinat. Cada regió corporal es qualificarà assignant-li d'un a deu punts, segons l'escala següent:

Classe excel·lent: 10 punts.

Classe molt bona: 9 punts.

Classe bona: 8 punts.

Classe acceptable: 7 punts.

Classe suficient: 6 punts.

Classe insuficient: 3 punts o menys.

2.2 Els aspectes objecte de la qualificació seran els que a continuació es relacionen, amb expressió per a cadascun d'ells del coeficient de ponderació.

2.3 Els punts que s'assignaran a cadascun dels aspectes es multiplicaran pel coeficient corresponent, i així s'obtindrà la puntuació definitiva:

Cap i coll: 1,4.

Tronc: 1,3.

Gropa-cuixes: 1,2.

Extremitats, aploms i marxes: 1,4.

Desenvolupament corporal: 1,4.

Pell i mucoses: 0,5.

Caràcters sexuals: 0,5.

Caràcters del velló: 0,8.

Harmonia general: 1,5.

2.4 L'adjudicació de tres punts o menys en qualsevol de les regions corporals és suficient per desqualificar l'animal, amb independència de la puntuació assolida en les restants.

2.5 La qualificació final de cada exemplar serà la suma dels resultats parcials ponderats obtinguts per a cada regió. D'acord amb aquesta qualificació final els animals quedaran classificats morfològicament de la manera següent:

Excel·lent (EX): de 90 a 100 punts.

Molt bo/bona (MB): de 80 a 89 punts.

Bo/bona (B): de 70 a 79 punts.

Regular (R): de 65 a 69 punts.

Insuficient (I): 64 punts o menys.

(08.112.119)
